

Büyükşehir sistemiyle yönetilen illerde, kamu idarelerinin karşılaştığı en yıkıcı hukuki ve mali riskler "Ben yaptım oldu" mantığıyla aşılınan yetki sınırlarından doğmaktadır. İlçe belediyesinin Büyükşehir'in alanına müdahalesi veya Büyükşehir'in ilçe meclisinin iradesini mevzuata aykırı ezmesi, her yıl Sayıştay raporlarında yüzlerce milyon liralık zimmet (kamu zararı) olarak yöneticilere dönmektedir.

Kurumunuz Büyükşehir/İlçe dengesinde aşağıdaki idari ve mali tuzaklara düşmediğine emin mi?

1. ANA ARTER VE ARA SOKAK (ASFALT/YAPIM) HARCAMALARI ZİMMETİ

- Soru:** Bir ilçe belediyesi olarak; vatandaş tepkisinden çekinerek, Büyükşehir Belediyesinin sorumluluğundaki 15 metreden geniş bir ana artere veya bulvara kendi fen işleri bütçenizle asfalt döküyor veya peyzaj düzenlemesi yapıyor musunuz?
- Gizli Risk:** 5216 Sayılı Kanun gereği, ana arterlerin, bulvarların ve meydanların yapımı ve bakımı kesin olarak Büyükşehir Belediyesinin yetkisindedir. İlçe belediyesinin bu alanlara harcadığı her bir kuruş, Sayıştay denetimlerinde "yetkisiz alana yapılan harcama" sıfatıyla doğrudan Kamu Zararı sayılır. Hizmetin vatandaşla ulaşmış olması denetçiye ilgilendirmez; ödenen ihale bedeli faiziyle birlikte ilçe harcama yetkilisinden (müdürden) ve başkandan tahsil edilir.

2. İMAR BÜTÜNLÜĞÜ VE BÜYÜKŞEHİR MECLİSİNİN YETKİ AŞIMI

- Soru:** İlçe belediye meclisinden geçen 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği, Büyükşehir Meclisi tarafından 1/5000 ölçekli nazım imar planına uygunluğu denetlenirken tamamen reddediliyor veya köklü bir şekilde değiştirilerek (tadilen) onaylanıyor mu?
- Gizli Risk:** Büyükşehir meclisi, ilçe belediyesinden gelen kararları sadece "nazım imar planına uygunluk" yönünden inceleyebilir. Eğer Büyükşehir meclisi yetkisini aşarak, alt ölçekli planı baştan çizer gibi değiştirirse (örneğin donatı alanlarının yerini keyfi değiştirirse), bu karar "yetki gaspı" nedeniyle idari yargıdan kesin olarak döner. Hukuka aykırı plan üzerinden verilen tüm inşaat ruhsatları iptal olur ve kuruma devasa tazminat davaları açılır.

3. UKOME, AYKOME VE ZABITA DENETİM ÇATIŞMALARI

- Soru:** İlçeniz sınırları içindeki bir altyapı kazısı (fiber, doğalgaz, su) için AYKOME'den izinsiz ruhsat veriyor veya ana arter üzerindeki bir işletmenin mühürlenmesi işlemini ilçe zabıta ekiplerinizle mi yapıyorsunuz?
- Gizli Risk:** Büyükşehir sınırlarında ulaşım (UKOME) ve altyapı (AYKOME) kararları tek elden yürütülür. İlçenin AYKOME haberi olmadan verdiği kazı izinleri geçersizdir ve yaşanacak kazalarda (örneğin doğalgaz patlaması) hukuki/cezai sorumluluk ilçe yöneticilerinde kalır. Aynı şekilde ana arterlerde ruhsat ve denetim yetkisi (Büyükşehir meclisi aksine bir karar almadıkça) Büyükşehir'e aittir; ilçe zabıtasının yetkisiz kestiği cezalar mahkemelerden doğrudan iptal edilir.

GÖREV GASPI VE ZİMMETTEN KORUNMAK İÇİN BİLGİ YATIRIMI

Yerel yönetimlerde şeffaf ve hızlı hizmet üretmek esastır; ancak bu hizmet, başka bir kurumun yetki alanını ihlal ederek yapılamaz. Hukuk kuralları, harcamanın "hizmet" olup olmadığına değil, "kendi yetki alanında" yapıp yapılmadığına bakar.

Kurumunuzun seçilmiş (Başkan, Meclis) ve atanmış (Müdür, Memur) kadrolarının bu keskin sınırları kusursuz öğrenmesi için gerekli olan tüm koruyucu stratejiler, Vizyonder ***"Büyükşehir Belediye Mevzuatı ve Yetki Sınırları Eğitimi"***nde emsal Sayıştay ve Danıştay kararları ile öğretilmektedir.

Kurumunuzdaki yetki çatışmalarını ve rücu (zimmet) risklerini sıfırlamak, idarenize özel eğitim taleplerini planlamak için Vizyonder yerel yönetim uzmanlarına hemen ulaşın.

VIZYONDER EĞİTİM DANIŞMANLIK VE TEKNOLOJİ A.Ş.

İSTANBUL	: Meşrutiyet Mahallesi, Kodaman Sokak, Bahar Apartmanı No:6 Daire:7 Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL
ANTALYA	: Etiler Mah. Evliya Çelebi Cad. No:23 /106 Muratpaşa / Antalya
MERSİS NO	: 0925131571200001
İLETİŞİM	: 0.212 232 2016
GSM	: 0.545 335 2016
Eposta	: bilgi@vizyonder.org.tr
TİCARET SİCİL NO	: 142629
KURUMLAR V.D.:	: 9251315712
Faks:	: 0.850 811 2016
	: 0.545 332 2016